

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

2013/2014

(Harmadik akkreditációs értékelés)

SOLA SCRIPTURA TEOLÓGIAI FŐISKOLA

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

A 2014/9/VIII/3. sz. MAB határozat mellélete

2014. október 31.

Előző intézményakkreditáció: 2008/6/XII/8. sz. MAB határozat

TARTALOMJEGYZÉK

I. AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS	2
II. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS	4
<i>II.1. A főiskola általános helyzetképe.....</i>	<i>4</i>
<i>II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei.....</i>	<i>5</i>
1. Oktatás.....	5
2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység.....	7
3. Gazdálkodás	7
<i>II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)</i>	<i>7</i>
1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására.....	7
2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	8
3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere	8
4. Az oktatók minőségének biztosítása	8
5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	8
6. A főiskola belső információs rendszere	9
7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása.....	9
III. AZ INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK	10
IV. AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ HITÉLETI KÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSE	11
1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés	11
2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése.....	13
3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei	14
4. A szak C-SWOT analízise.....	14
5. Minőségfejlesztési elvárások, javaslatok, ajánlások.....	14
FÜGGELÉK.....	15
<i>A Sola Scriptura Teológiai Főiskola által folytatott képzések.....</i>	<i>15</i>
<i>A látogató bizottság tagjai</i>	<i>15</i>

A SOLA SCRIPTURA TEOLÓGIAI FŐISKOLA AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

<p style="text-align: center;">Sola Scriptura Teológiai Főiskola</p>	<p style="text-align: center;">2014/9/VIII/3. SZ. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A főiskola akkreditációja – az intézményakkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2015. december 31-ig hatályos.</p> <p>Az intézmény a jelentésben megjelölt hiányosságok megszüntetésére hozott intézkedések és az aktuális tartalmi, személyi, valamint tárgyi-infrastrukturális feltételek részletes bemutatását tartalmazó önértékelés 2015. szeptember 15-ig történő benyújtásával kezdeményezze a hitéleti képzés és az intézmény új akkreditációs értékelését.</p>
---	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján **A Sola Scriptura Teológiai Főiskolát a MAB főiskolaként akkreditálja**¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény az Nftv. szerinti² képzési szerkezetben folytat képzést³. Emellett szakirányú továbbképzésben is szervez oktatást.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó oktatói, kutatói karral: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma **4 fő**. Emellett az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatja (**22 főből összesen 14 fő: 63%**).
- A munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata. (**14 főből összesen 7 fő: 50%**.)
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, valamint diákétkezési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁴ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek.

Ugyanakkor az intézmény jelenleg nem rendelkezik megfelelő számban a levelező képzésének megszervezésére alkalmas előadótermekkel, szemináriumi helyiségekkel, kollégiummal. A hallgatói szolgáltatásainak egy része (tanulmányi osztály, könyvtár) a hallgatók számára nem vagy csak nehezen elérhető. Egy folyamatban lévő beruházás sikeres lezárása azonban ezeket a hiányosságokat várhatóan orvosolni fogja.

¹ Nftv. 115. § (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a **felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.**

² Nftv. 6. § (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés. Az Nftv. 91. § (5) **Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény** a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen, egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

³ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

⁴ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; intézményfejlesztési terv; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; az előző akkreditáció MAB határozata.

Az intézmény **2015. szeptember 15-ig dolgozza ki** a következőket:

- a levelező képzések infrastrukturális feltételeinek, a Tanulmányi Osztály és a Könyvtár elérhetőségének, valamint a kollégiumi szolgáltatások biztosítása az infrastrukturális beruházás sikeres lezárásáig terjedő időszakra;
- az oktatói létszám fejlesztése (elsősorban a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók tekintetében), tekintettel egyes tantárgyfelelősök extrém óra- és kreditterhelésére;
- a hallgatói lemorzsolódás, a passzív félévet igénybe vevő hallgatók, valamint a diplomájukat nyelvvizsga hiányában átvenni nem tudó hallgatók létszámának csökkentése;
- az intézménynek a tudományos közéletben való aktívabb részvétele;
- a könyvtári állomány fejlesztése (különösen a nemzetközi szakirodalom tekintetében);
- a teológia alapképzési szak elfogadott KKK-ja és a jelenleg érvényben lévő főiskolai mintatanterv közötti ellentmondások megszüntetése, a félévenkénti minimális tanóraszámok biztosítása és a kreditallokáció felülvizsgálata.

II. Minőségértékelés

II.1. A főiskola általános helyzetképe

Honnan – hova tart a főiskola

Az előző intézményakkreditációs ajánlásokat figyelembe véve a főiskola átalakította képzési programját, ennek megfelelően a főiskolai szintű teológia és bibliaoktató képzéseit kifuttatta, és ezek helyett áttért a teológia alapképzésre.

Az intézmény a legutóbbi akkreditáció óta komoly infrastrukturális fejlesztésbe fogott, melynek eredményeképpen székhelyét és képzéseit – fokozatosan – Biatorbágyra (2051 Biatorbágy, Patak utca 34/A), egy új épületbe helyezi át. Az épületből a látogatás idejére elkészült és használatba vették a könyvtárat, a gazdasági hivatalt, a jegyzettárat, a nappali képzést szolgáló tantermet, a diákétkeztetést biztosító étkező és számos egyéb kiszolgáló helyiséget, és berendezés alatt álltak a tanszéki szobák. Az új épületben jelenleg még csak a teológia alapképzési szak nappali képzése folyik. Az épület alagsorában kerülnek majd kialakításra a levelező képzés tantermei, valamint az emeleten egy kollégium; ezek a részei az épületnek jelenleg szerkezetkész állapotban vannak. Az épület felszereltségében, hangulatában igen magas színvonalú, és a képzési feltételek jelentős javulását jelentik, illetve fogják jelenteni a közeljövőben.

Az intézmény jelenlegi székhelyén (1121 Budapest, Remete út 16/A) működik még a rektori hivatal, a tanulmányi osztály, néhány egyéb kiszolgáló egység, valamint részben itt zajlik a levelező hallgatók vizsgáztatása is.

A bejegyzett külső telephelyen (2053 Herceghalom, Zsámbéki út 10.) a látogatás időpontjára a főiskola beszüntette képzési tevékenységét.

A teológia alapképzési szak levelező képzése, valamint a szakirányú továbbképzések külső, bérelt helyszíneken zajlanak.

Amennyiben az még nem történt meg, az új telephely nyilvántartásba vételét és a korábbi telephely törlését haladéktalanul kezdeményeznie kell az intézménynek az Oktatási Hivatalnál, s a székhely és a telephelyek adataiban bekövetkező változásokat a jövőben is szükséges lesz bejelenteni a változás megtörténtekor.

A főiskola dokumentumai, szervezete, vezetése, intézményi stratégia

A főiskola alapító okirata a honlapon keresztül nem érhető el, ennek pótlása szükséges.

A főiskola világosan megfogalmazott küldetésnyilatkozattal rendelkezik, amelynek érvényesülése mind az oktatók, mind a hallgatók igen mély és érzékelhető hivatástudatában is visszatükröződik.

A főiskola rendelkezik a működéséhez szükséges további alapidokumentumokkal, melyek kellően kidolgozottak, bár az SZMSZ felépítésének logikája eltér a felsőoktatási törvény logikai rendszerétől és SZMSZ-ekre általában jellemző felépítési rendszertől. Az alapidokumentumok aktualizálása, fejlesztése, a jogszabályi változások követés folyamatos, de az infrastrukturális fejlesztések miatt bekövetkező változásokat is folyamatosan szükséges átvezetni, amennyiben azok érintik az SZMSZ tartalmát. A szervezeti egységek struktúrája, hierarchiája alapvetően világos és áttekinthető, a vezetők és a testületek hatáskörei kellően szabályozottak, de a belső szervezet és a munkavégzés jól tükrözi az átlátható méretekkel rendelkező, spontán szükségletkövetésre alkalmas szervezet előnyeit is. A szenátus összetétele és hatásköre az intézménynek magas fokú autonómiát biztosít, s bár a testületben a választott tagok aránya viszonylag alacsony, a különböző egyéb testületek révén (tanszéki értekezletek, oktatói értekezlet) a munkavállalók véleményüket a legfontosabb intézményi kérdésekben kifejtethetik, a legfontosabb intézményi döntéseket, stratégiákat előzetesen érdemben véleményezhetik. Meglehetősen szokatlan, hogy a szenátusban tagként vesz részt személyesen a fenntartó szervezet elnöke, aki tkp. a szenátus felettes szervének vezetője. A hierarchia logikája szempontjából szerencsésebb volna, ha a felettes szerv vezetője nem lenne tagja a szenátusnak, legfeljebb állandó meghívottja. Emellett természetesen tagot is delegálhat a fenntartó a szenátusba, mivel az intézmény kizárólag hitéleti képzést folytat, és így eltérhet az Nftv.-nek a szenátus összetételére vonatkozó rendelkezéseitől. Az intézményre egyébként jellemző, hogy a struktúrák kialakítása során az Nftv. által biztosított kedvezményeket csak a valóban indokolt esetekben veszi igénybe.

Megemlítendő, hogy a működés tekintetében az intézmény nem minden szervezeti egysége mutatja a hatékonyság jeleit (pl. az Idegen Nyelvi Munkacsoport és az intézményben felvetődő idegennyelv-oktatási igények szinkronba kerülésének még vannak távlatai).

A Hallgatói Önkormányzat (HÖK) működésének a szabályzati keretei adottak. A HÖK függetlensége biztosított, formális részvétele a főiskola vezetésében megfelelő, ideértve a szenátusi tagságot (3 fő, 1/4 arány), az intézmény állandó bizottságaiban (Tanulmányi Bizottság, Fellebbviteli Bizottság, Felvételi Bizottság) való tagságot, valamint a HÖK lehetőségét egy oktató delegálására a Fegyelmi Bizottságba. Kiemelendő, hogy intézményes keretek mellett – minden bizonnyal a kis létszámokból is adódóan – az oktatók és a vezetés kapcsolata közvetlen és kiváló a hallgatókkal. A vezetők és oktatók ajtaja mindig nyitva áll a hallgatók előtt, akik véleményüket, észrevételeiket így közvetlenül, informálisan is közölhetik. Ennek is köszönhető, hogy az esetleges hallgatói észrevételek, panaszok kezelése megfelelően valósul meg.

Az intézmény – fenntartójának teológiai felfogása és önazonossága miatt – csak pontszerűen tart fenn kapcsolatokat más magyarországi vagy külföldi felsőoktatási intézményekkel. Hallgatóik párhuzamos képzés keretében ugyan áthallgatnak más budapesti felsőoktatási intézményekbe, de szervezett hallgatócsere nincs. A nemzetközi mobilitás, oktatói és hallgatói csereprogramokban való részvétel nem mérhető. Az oktatók a hazai tudományos közéletbe szerény mértékben, de bekapcsolódnak, felekezeti konferenciákon megjelennek, ökumenikus szakmai fórumokon (is) publikálnak. Pozitív jelenség, hogy az oktatói kar továbbképzésében az intézmény igénybe veszi más egyházi felsőoktatási intézmények képzéseit, illetve más felekezeti oktatók alkalmazására is van példa. Ennek is köszönhető, hogy a viszonylagos elszigeteltség egyelőre minőségi szempontból nem hátrányos, de hosszabb távon a szakmai elszigetelődésnek, illetve a külső tudományos megmértetés és visszajelzés hiányának a veszélyét hordozza magában. Mindenképpen érdemes lenne tehát az intézménynek a jövőben felkutatnia a hitéleti szempontjainak megfelelő potenciális partnereit, és velük – hazai és nemzetközi – intézményközi kapcsolatokat kiépíteni. Üdvözlendő, hogy a kapcsolatok élénkítése, valamint új felsőoktatási partnerek felkutatása a teológia alapképzési szak önértékelésében szereplő C-SWOT analízisben (39. o.), valamint a Kutatási-fejlesztési és Innovációs Stratégiájában (3. o.) is nevesített fejlesztési terület.

A főiskolai C-SWOT analízis

Az intézményi C-SWOT analízis reális szempontokra épül, kellően önkritikus, valamint adekvát következtetéseket tartalmaz. A főiskola erősségei közé sorolja a képzéseinek egyedi orientációját, a hallgatók motiváltságát és az oktatók elkötelezettségét. E tekintetben fontos lehet, hogy a képzés szükséges átalakítása során meg tudja őrizni az egyediséget. Helyesen sorolja az intézmény a gyengeségei közé az oktatói létszám alacsony voltát, a tudományos fokozattal rendelkező oktatók javítandó arányát, és a nem túl intenzív külső kommunikációt. A gazdasági források bizonytalansága inkább külső korlát, illetve veszély, ha azonban ez a gazdasági részleg hiányosságaira utal, akkor ez komoly fejlesztési feladatot jelent az intézmény számára, hiszen jól működő gazdasági igazgatóság nélkül nehéz felkészülni a külső finanszírozási bizonytalanságra. A gyengeségek kiküszöbölésének lehetséges útjai között az intézmény reálisan látja a külső felsőoktatási és kutatási kapcsolatok fejlesztését, a külső kommunikációs eszközök használatának kiterjesztését, és a pályázati lehetőségek felkutatását. Ezek mellett talán még a rejtett belső emberi erőforrások (kiemelkedő hallgatók/oktatók) felkutatását, s azok fejlődésének támogatását is érdemes lett volna ilyen formában is nevesíteni, valamint az új épületben rejlő lehetőségek is említést érdemeltek volna. A veszélyek tekintetében valóban szükséges, hogy az intézmény megtalálja a hallgatói létszám csökkenésének ellenszerét, amennyiben hosszú távon fenn kívánja tartani a képzéseit. Az elemzés tanúsága szerint a főiskola összességében jól látja teendőit. A nevesített teendők jól kiegészítik az intézmény Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégiájában megjelölt fejlesztési területeket, megvalósításuk az intézményben folyó munka minőségfejlesztését és -biztosítását fogja szolgálni.

II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei

1. Oktatás

A főiskola képzési szerkezete, a képzések eredményessége

Az intézmény jelenleg a teológia alapképzési szakon és két szakirányú továbbképzési szakon folytat képzést. A főiskola a teológia szak levelező képzésén – a szak KKK-jának megfelelően – nem a fenntartó

egyházközösség számára képez szakembereket, hanem széles hazai és külföldi felvevőbázison folytat „felekezetszemleges”, bibliaismereti központú teológusképzést. A jóval kisebb hallgatói létszámmal működtetett nappali képzés célja ezzel szemben az intézményt fenntartó *Keresztény Advent Közösség* lelkes- és hitoktató-utánpótlásának biztosítása. (E téren a fenntartó a helyszíni látogatás során a képzés erősebb „egyháziasítását”, felekezeti jellegének erősítését, valamint a gyakorlatok fenntartói szervezésének és felügyeletének fokozását fogalmazta meg a fejlesztés jövőbeli irányaként.)

A teológia alapképzési szakra az intézményen belül mesterképzés jelenleg nem épül, ugyanakkor a végzett hallgatók más egyházi felsőoktatási intézményben részt tudnak venni teológia mesterképzésben (jellemzően az *Evangélikus Hittudományi Egyetemen*), illetve egyéb, hitéleti mesterszakokra is tovább tudnak lépni (jellemzően az *Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetemen*). Az intézménynek doktori iskolája nincs.

A szélesebb társadalmi érdeklődést hivatott kielégíteni a „szabadfőiskolai kurzus”, melynek keretében az érdeklődők vizsgakötelezettség és a diplomaszerezés lehetősége nélkül hallgathatják a teológia alapképzési szak tantárgyait.

Az intézmény kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiája a képzési portfólió bővítési lehetőségeinek felmérését (3. o.), az intézményi önértékelés pedig a kántor alapképzés indítását mint fejlesztési feladatot nevesíti (5. o.).

Az intézmény iránti kereslet – a jelentkező és a felvett hallgatók adatainak tükrében – 2009 és 2010 között lényegében változatlan, 2011-től pedig mind a nappali, mind a levelező képzésben jelentős visszaesést mutat.

A főiskola minden oktatási területére jellemző az elhúzódnó tanulmányi idő, a felvett és végzett hallgatók aránya pedig nagyfokú lemorzsolódást mutat, elsősorban a levelező képzés területén. Ezek okai közül kiemelkedik a szigorlatok nehézsége, a nyelvvizsgák késői megszerzése vagy annak elmaradása, de sok hallgató esetében az is jellemző, hogy a képzésre pusztán hitbeli elmélyülés céljából jelentkezik, s ezért nem sürgős számára a képzés befejezése és a diplomaszerezés. Ez utóbbi ok is, de hangsúlyosabban a modern nyelvi oktatás hiánya (a szorgalom vagy a képességek esetleges hiányát nem említve) járul hozzá ahhoz, hogy igen sokan eljutnak ugyan a képzés végéig, de nyelvvizsga hiányában nem tudják átvenni diplomájukat – ismét csak elsősorban a levelező képzés területén.

A TDK munkára az intézmény nagy hangsúlyt fektet. Az intézményi TDK munkába 2010-ben 6, míg 2012-ben 8 fő kapcsolódott be, a házi fordulóra pedig végül 3, illetve 4 fő nyújtotta be jelentkezését és dolgozatát. Az országos fordulóra egyelőre hallgató még nem jutott el.⁵ A Tudományos Diákkör működésének kereteit az SZMSZ is rögzíti, munkáját a Tudományos Tanács – a HÖK elnök bevonásával – koordinálja. Dicséretes, hogy a főiskola a hallgatók felkészítése, tehetséggondozása kapcsán külön eljárásrendet működtet (E1-6: „Tudományos diákköri munka és tehetséggondozás”). A munka belső korlátjaként a teológia alapképzési szak önértékelése reálisan állapítja meg, hogy a hallgatók zöme nem „továbbképzés-orientált”.

Végzetek elhelyezkedése

A főiskola – a méretére és korlátozott lehetőségeire való hivatkozással – nem működtet diplomás pályakövető rendszert, de az abszolvált hallgatók körében szervezeten és rendszeresen végez elégedettség felmérést.

Mivel a levelező képzésben a hallgatók zöme nem az első diploma megszerzésére irányuló képzésben, s alapvetően nem is a munkaerőpiacon hasznosítható szakképzettség reményében, hanem hitéleti és életviteli tartalmak elsajátítása érdekében tanul, a végzett hallgatók munkaerő-piaci bevalásáról az ő esetükben nem beszélhetünk.

A nappali képzés célja a fenntartó *Keresztény Advent Közösség* lelkészekkel és hittanokkal való ellátása. Mivel a végzetek zöme a fenntartó alkalmazásába kerül, körükben a képzés bevalásáról mind a végzetek, mind pedig a foglalkoztató oldaláról beszerezhető a szükséges információ – igaz, ez zömében informális csatornákon keresztül történik. A fenntartó a főiskolán folyó képzéssel kapcsolatos általános elvárásait külön szabályzatban rögzíti, visszajelzéseit pedig a rektornak a szenátusi üléseken, az egyházi küldöttgyűléseken és éves beszámolók keresztül dokumentáltan, pedig közvetlenül is megteszi.

Az intézmény minőségügyi kézikönyve (12. o.) ugyan külön eljárásrendet tartalmaz a végzett hallgatókkal való kapcsolattartásra vonatkozóan, illetve nevesíti a *Sola Baráti Kört*, és ezekhez az oktatói karból felelőst is rendel, e rendszer működésének (a honlapon elérhető alapszabály és honlapon egy bemutatkozó aloldalt

⁵ Az intézmény az LB jelentésre tett megjegyzései között jelezte, hogy volt egy hallgatója, aki 2010-ben eljutott az OTDK-ra.

leszámítva) nem tapasztalhatóak a nyomai. Egy egységes, nem bonyolult, s ennek köszönhetően működő pályakövetési rendszer megvalósítása a minőségfejlesztés terén nagy előrelépést jelentene.

2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység

Az oktatói karban a minősítettség aránya az Nftv. elvárásának megfelelő, noha számuk a képzés folytatásához nem elegendő. Az oktatók jó része számottevő publikációs tevékenységet folytat. A publikációk legjelentősebb fóruma – néhány oktató esetében kizárólagos módon – a főiskolai jegyzetek, illetve az intézmény által működtetett *Sola Scriptura* teológiai szakfolyóirat. Ez egyrészt a kutatási eredményeknek az oktatásban magas hatásfokú hasznosulását jelenti, illetve a főiskola tudományos kapacitásának a fenntartó általi hasznosítását dokumentálja. Ugyanakkor az ilyen jellegű publikációs tevékenység hátránya, hogy a publikációk jelentős hányada nem független fórumon jelenik meg, s így külső kontrollon nem esik át, de jelentős tudományos visszhangra sem számíthat. E téren az egyébként dicséretes oktatói teljesítménymérés rendszerében érdemes lenne a külső fórumokon megjelentetett publikációknak nagyobb értéket tulajdonítani minőségbiztosítási szempontból.

A pályázati eredményesség intézményi szinten nem mérhető. Nem nagy számban, de van példa a hazai konferenciákon való részvételre. Ez a jövőben fejlesztendő terület – amit maga az intézmény az a teológia szak önértékelésében (39. o.), de Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégiája is (3. o.) nevesít.

3. Gazdálkodás

A főiskola gazdálkodását alapvetően meghatározza, hogy az intézmény – hitelvi okokból – nem vesz igénybe működéséhez állami támogatást: költségvetési, állami, normatív támogatást nem fogad el, állami forrásokra kiírt pályázatokon pedig nem vesz részt.

A főiskola bevételeinek nagyjából 50%-át a fenntartó közvetlen támogatása biztosítja. 25%-ot tesz ki a hallgatói költségtérítés/önköltségi díj (melynek összege a magyar felsőoktatás átlagában meglehetősen alacsony), és további 25%-ban járul hozzá a költségekhez a *Spalding Teológiai Képzésért Alapítvány*, amely a *Keresztény Advent Közösség* tagjainak adományait és SZJA felajánlásait közvetíti az intézmény felé, és a költségvetési támogatáson túl számos egyéb módon is (pl. könyvkiadás) támogatja az intézményt.

Az intézményi költségvetés összes bevételi összege 2008 óta lényegében változatlan, s bár az új székhely folyamatban lévő kiépítése, felszerelése nyilvánvalóan komoly anyagi nehézségeket jelent, az intézménynek hiteltartozása és likviditási nehézségei nincsenek, gazdálkodása stabil.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)

1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A főiskola részletesen kimunkált minőségbiztosítási rendszerrel rendelkezik, minőségbiztosítási rendszerét az intézmény minőségpolitikája és minőségügyi kézikönyve szabályozza.

A minőségbiztosítási rendszer működtetését a rektor által kinevezett és közvetlenül a rektor által irányított minőségügyi vezető, míg a minőségügyi rendszer keretében végzett értékelési és felülvizsgálati feladatokat az Intézményi Minőségbiztosítási és Értékelő Bizottság végzi. Az intézményi minőségbiztosítás rendszerének felépítése folyamatközpontú, az ISO 9001 logikáját leképező szabályozás mentén történik. A minőségügyi kézikönyv öt folyamatcsoport (minőségirányítási főfolyamatok, oktatási és kutatási főfolyamatok, szervezési és adminisztrációs segédfolyamatok, nyilvánosságteremtő segédfolyamatok, gazdasági segédfolyamatok) tervezését, szabályozását és értékelési leírását tartalmazza. A folyamatok értékelése jól tervezett, nyomon követhető, azonosítható rendszer mentén történik, melyben mind a beavatkozások felelősei, mind a beavatkozások alapjául szolgáló mért vagy tapasztalt jellemzők kellőképpen meghatározottak.

Az intézmény minőségértékelése évente (önértékelési jelentés és minőségfejlesztési program keretében) történik, melyet támogat az oktatási, kutatási és személyi feltételek értékelését célzott kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia és az éves kutatási terv.

Az intézmény minőségbiztosítási rendszere összességében mintaszerű, jelentősen túlmutat az intézmény méretéből következő szabályozottsági igényen. A továbbfejlesztés érdekében ajánlható esetleg magának a rendszer működésének/működtetésének értékelése, ezáltal a szervezeti tanulás e ponton történő

megvalósítása, valamint a hosszú, közép- és rövidtávú fejlesztési célok esetében egyaránt az ütemezés (határidők) és a sikerkritériumok konkrétabb meghatározása.

2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok rendszeres felülvizsgálata az évente megvalósított minőségértékelés részeként történik. A tantárgyfelelősök felelőssége az előzetesen meghatározott módszerek és szempontok szerinti képzésértékelés, mely hallgatói megkérdezésen és előzetesen definiált statisztikai adatokon nyugszik.

A képzések munkaerő-piaci megfelelőségét az intézmény két mechanizmussal biztosítja: egyrészt a fenntartó szenátusi és minőségértékelési jelentésben is megjelenő visszajelzésén, másrészt a gyülekezeti tagok közvetlen visszajelzésén keresztül.

3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az intézmény egységes rendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatot alkalmaz. A képzés keretében meghirdetendő kurzusok leírásai (követelmények, szakirodalmi lista) egyértelműek. Azokat közzéteszik az egyes kurzusok megkezdésekor, de a honlapon is folyamatosan elérhetők.

A méltányossági eljárások keretét a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat biztosítja, mely külön rendelkezik a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos méltányosságokról, illetve az egyéb méltányossági eljárások során betartandó keretszabályokról. A jogorvoslati eljárások szabályozása jól kidolgozott, az intézmény működésében meg is valósul.

4. Az oktatók minőségének biztosítása

Az intézmény jelentős gyengesége az oktatói létszám korlátozott mérete, mely mindenképpen fejlesztésre szorul. Az oktatói kar a foglalkoztatás típusa és minősítettség terén ugyan megfelel Nftv.-ben előírt arányoknak, **ugyanakkor az oktatói kar jelenleg az intézmény egyetlen (hitéleti) alapképzését is csak a MAB által elfogadhatónak tekintett mértéket lényegesen meghaladó tantárgy- és kreditterheléssel képes ellátni.** Fontos feladat tehát az oktatói létszám tervezési folyamatának kialakítása, valamint a főiskola kiegyensúlyozott, fenntartható működéséhez szükséges munkavállalói létszám kialakítása.

A munkatársak értékelése rendszeresen megtörténik az intézményben. Évente megvalósul a munkatársak oktatási és tudományos minősítése (figyelembe véve az oktatói munka hallgatói értékelését is), mely alapján fejlesztési és publikációs terv kerül meghatározásra, illetve értékelésre. A munkatársak értékelésének visszacsatolása (mind az intézmény méretéből következően, mind az ennek érdekében kialakított folyamat eredményeképpen) jól működő eljárást tükröz. Ezzel együtt érdemes lenne a nem megfelelő minősítés(ek) esetére a munkáltatói intézkedések lehetőségét és azok körét szabályzatban rögzíteni.

5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az intézménynek, az akkreditációs látogatás időpontjában is zajló legnagyobb fejlesztését az oktatási infrastruktúra megújítása jelenti. A fenntartó központi épületében, illetve bérleményekben zajló oktatási munkát a főiskola belátható időn belül képes lesz áthelyezni a biatorbágyi új épületébe. Bár az épület egy része még nem került átadásra, a kialakított előadó és kiszolgáló helyiségek a nappali képzés számára már jelenleg is, a levelező képzés és a szakirányú továbbképzések számára pedig hamarosan biztosítani fogják az oktatás és az oktatástámogatás modern, az intézmény méretének megfelelő, minden igényt kielégítő infrastrukturális alapjait. Jelenleg az oktatás és az azt kiszolgáló tevékenységek két helyszínen (és településen) való megoszlása bizonyos problémákat vet fel (a Tanulmányi Osztály és a könyvtár elérhetőségének nehézsége), ám ezek a fejlesztés megvalósulásával meg fognak oldódni, átmenetileg pedig elégséges megoldás a rugalmas elektronikus ügyintézés biztosítása.

A tanulástámogató eszközök köre a főiskola méretéhez képest rendkívül kiterjedt, és folyamatos fejlesztés alatt áll. A rendelkezésre álló számítógépek száma a nappali képzés létszámának megfelelő.

A főiskola tehetséggondozó programot működtet egyrészt tudományos diákkör fenntartásával, másrészt a képzést kiegészítő, annak szerves részét képező nyári táborok megszervezésével. A tudományos diákköri konferenciákon résztvevő hallgatók létszáma (ahogyan arra a II.2.1. pontban már utaltunk) a képzési területnek és az intézmény hallgatói létszámának megfelelő. Emellett a főiskola lehetőséget teremt a

teológiai képzéshez kapcsolódó témájú – főként a fenntartó által szervezett – konferenciákon való részvételre is.

Az új épületbe történt költözés miatt a nappali képzésben résztvevő hallgatók kollégiumi elszállásolása ideiglenes helyszínen, Biatorbágyon történik. Ennek színvonala jelenleg a hallgatói igényeknek megfelel. Az infrastrukturális fejlesztés részeként az intézmény új telephelyén, az oktatási épület legfelső szintjén egy 50 férőhelyes kollégiumot alakítanak ki, amely jelenleg szerkezetkész állapotban van. A beruházásnak köszönhetően az intézmény hamarosan a kollégiumi szolgáltatást is magas színvonalon fogja tudni biztosítani.

A könyvtár infrastrukturális feltételei az új épületegyüttesben biztosítottak, ugyanakkor a könyvtári állomány fejlesztése változatlanul kihívásként jelentkezik. A könyvtár jelenleg a levelező képzés helyszínétől eltérő településen található, így mind a szakdolgozathoz, szemináriumi dolgozatokhoz kapcsolódó szakirodalom-kutatás, mind a kötelező irodalom elérése nehézkes. A képzések egy helyre költöztetése ezen is segíteni fog. A jegyzetek, a kötelező irodalom és a szakmailag releváns szakfolyóiratok a jegyzetboltban és a könyvtárban elérhetőek. A könyvtári állomány bővítése, különösen is az idegen nyelvű szakirodalom terén, a hallgatói szakdolgozatok, de az oktatók tudományos kutatói munkája szempontjából is előnyös lenne.

A hallgatói juttatások rendszere a jogszabályoknak megfelel. Kiemelendő a *Hallgatói Önkéntes Alap* intézménye, amely révén, önkéntes alapon, maguk a jobb helyzetben lévő hallgatók teremtik meg a rászoruló társaik segélyezésének forrását.

A hallgatói sportlehetőségek az infrastrukturális körülmények miatt jelenleg szegényesek, az új telephelyen azonban adottak e téren a fejlesztés lehetőségei – ezt szükséges fejlesztési célként meghatározni.

A külföldi részképzésben rejlő lehetőségeket a főiskola jelenleg nem aknázza ki – a jövőben ezt is érdemes fejlesztési célként nevesíteni.

Idegennyelv-oktatás az élő nyelvek körében jelenleg nem zajlik az intézményben melynek bevezetése szerencsés lenne a nyelvvizsga miatt oklevelet nem szerző hallgatók arányának csökkentése érdekében.

6. A főiskola belső információs rendszere

A főiskola belső információs rendszere megfelel a főiskola mértéből következő elvárásoknak. A főiskola informatikai felszereltsége illeszkedik a képzési követelményekhez.

A hallgatóság felé történő kommunikációt biztosító információs rendszer egyik központi eleme az intézményi honlap, mely biztosítja a tanulmányokat érintő szabályzatok nyilvánosságát, a képzések nyilvánosságát, a tantervi tájékoztatást. A képzési tartalom nyilvánosságának egyedülálló biztosítási módja az egyes kurzusokon elhangzottak hangfelvételének közzététele, mely egyrészt társadalmi missziót jelent, másrészt tájékoztatói lehetőséget is kínál a képzéseken résztvevő tervezők számára.

A munkatársak tájékoztatását a főiskola által alkalmazott koordinációs mechanizmusok biztosítják, melyek megerősítésre kerültek az intézmény által létrehozott és működtetett feladatértékelési rendszerrel.

A hallgatói elvárásoknak való megfelelést biztosító adatgyűjtési mechanizmusok léteznek az intézményben. Mind a hallgatói értékelések számbavétele, mind az egyes eredmények összegzése, működésfejlesztés érdekében történő kiaknázása biztosított.

7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A nyilvánosság tájékoztatásának legfőbb színtere az intézmény honlapja, mely informatív, funkcionalitásában jól kiépített és aktuális információkat nyújt mind a jelenlegi hallgatók, mind a tanulmányaikat tervezők, mind a külső érdeklődők számára.

Minőségbiztosítás szempontjából kiemelendő, hogy a főiskola honlapján elérhetőek a 2007–2014 között megvalósult önértékelési folyamatok teljes dokumentációi, feladat-meghatározásai, beszámolók a feladatok teljesítéséről. A főiskola a fentiekben túl kiadványaival, (bárki számára nyitott) konferenciáival, illetve a nyári táborokkal formálja tovább a társadalom tagjainak szemléletét, nyújt információt tevékenységéről, eredményeiről.

A közvélemény tájékoztatása szempontjából fejlesztendő területként fogalmazható meg a hallgatói értékelések összegzett eredményeinek közzététele, a külső érdekeltek ezúton történő tájékoztatása az igénybevevői elégedettség tekintetében.

III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok

1. Fontos fejlesztési feladat a biatorbágyi infrastrukturális beruházás sikeres lezárása, és ezzel a levelező képzések infrastrukturális feltételeinek megteremtése, a Tanulmányi Osztály és a Könyvtár elérhetőségének, valamint a kollégiumi szolgáltatások színvonalának javítása. Ezzel összefüggésben az intézmény kezdeményezze az Oktatási Hivatalnál a nyilvántartásba vett adatainak megfelelő módosítását. E körben javasolható az új székhelyen a sportolási és kulturális tevékenységek infrastruktúrájának kialakítása is.
2. Fejlesztésre szorul az oktatói létszám, mindenekelőtt a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, illetve a munkaviszony, illetve a munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók vonatkozásában, a főiskola kiegyensúlyozott, fenntartható működéséhez szükséges munkavállalói létszám biztosítása érdekében. A MAB ennek pontos tervezése és nyomon követhetősége érdekében humánpolitikai stratégia kidolgozását javasolja az intézménynek.
3. Az oktatók intézményi minősítési rendszerében célszerű lenne a „nem felelt meg” minősítés(ek) esetére a munkáltatói intézkedések lehetőségét, és azok körét szabályzatban rögzíteni.
4. A lemorzsolódás, a passzív hallgatók és a nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák problémájának kezelésére a képzés struktúrájából eredő okok esetében az intézmény dolgozzon ki intézkedési tervet (pl. az idegen nyelvi képzés, valamint a vizsga- és szigorlati rendszer jobb összehangolása terén).
5. Fejlesztendő a könyvtári állomány, ezen belül pedig a nemzetközi teológiai szakirodalom. Az intézmény dolgozzon ki erre nézve középtávú fejlesztési programot, konkrét határidőkkel és sikerkritériumokkal.
6. Javasolt az intenzívebb pályázatfigyelési tevékenység, és a pályázati aktivitás növelése, amennyire a hitelvi szempontok megengedik.
7. Javasolt a hallgatók biztatása a külföldi részképzésekben való részvételre.
8. A közvélemény tájékoztatása szempontjából fejlesztendő területként fogalmazható meg a hallgatói értékelések összegzett eredményeinek közzététele, a külső érdekeltek ez úton történő tájékoztatása az igénybevevői elégedettség tekintetében.
9. A minőségbiztosítási rendszer továbbfejlesztése érdekében ajánlható
 - a) a hosszú, közép- és rövidtávú fejlesztési célok esetében egyaránt az ütemezés (határidők) és a sikerkritériumok konkrétabb meghatározása, valamint
 - b) esetleg magának a rendszer működésének/működtetésének értékelése, ezáltal a szervezeti tanulás e ponton történő megvalósítása.

IV. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése

<i>Sola Scriptura Teológiai Főiskola</i>	Akkreditációs minősítés
<p>teológia alapképzési szak (8 félév)</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2008/6/XII/8.</p>	<p align="center">2014/9/VIII/3/1. SZ. MAB HATÁROZAT</p> <p align="center">A</p> <p align="center">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2015. december 31-ig hatályos.</p> <p>Az intézmény a jelentésben megjelölt hiányosságok megszüntetésére hozott intézkedések és az aktuális tartalmi, személyi, valamint tárgyi-infrastrukturális feltételek részletes bemutatását tartalmazó önértékelés 2015. szeptember 15-ig történő benyújtásával kezdeményezze a hitéleti képzés és az intézmény új akkreditációs értékelését.</p>

1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A főiskola fenntartója a teológia alapképzési szaknak egy 8 féléves 240 kredites változatát hagyta jóvá, és ennek a KKK-nak a rövidített változata a vonatkozó jogszabályban⁶ is megjelent. A szak önértékelésében szereplő képzési terv a képzés céljában és az elsajátítandó kompetenciák terén (2.5. fejezet) a nappali képzésben eltér a KKK-tól. A szak felekezet semleges⁷ szakként jött létre, tehát eredetileg nem egyházi szolgálathoz szükséges szakismeretek megszerzésére irányult. Ezt a célt azonban mára az intézmény csak a levelező képzésben alkalmazza, míg a nappali képzés esetében – a KKK-tól eltérően – képzési célként az egyházi szolgálatra való gyakorlati felkészítést is nevesíti, s ennek megfelelően tartalmaz az önértékelésben szereplő képzési terv – szemben a KKK-val – egy erre irányuló új kompetenciát is. Ezt a célt szolgálja a tantervben számos – a „differentiált szakmai ismeretek / kötelezően választható tárgyak” kategóriájába sorolt – tantárgy, amelyek valójában a nappali képzésben mindenki számára kötelezők. A fenntartó által jóváhagyott KKK lelkész/lelkipásztor szakirányt nem nevesít, de a fent jelzett gyakorlattal az intézmény a nappali tagozaton lényegében mégis bevezette azt. Ez azonban további problémát is generált: a nappali és a levelező képzés elvált egymástól. Egy szaknak azonban (amennyiben az nem tartalmaz szakirányokat) egy képzési célja és egy képzési terve lehet. A szakon végzett hallgatók, akár nappali, akár levelező képzésben végeznek, ugyanazt a diplomát kapják. A fent vázolt gyakorlat tehát a jelen formájában nem tartható fenn, az intézmény és a fenntartó közös munkával helyre kell, állítsa a képzés(ek) jogszabályi megfelelését. Ez két alapvető irányban lehetséges:

1. Az intézmény javaslatára a fenntartó módosíthatja a szak KKK-ját és pl. a többi felekezet által használt teológia alapképzési szakos KKK mintájára a szakon belül létrehoz egy lelkész/lelkipásztor szakirányt, s a minisztériummal egyeztetve határozza meg az ehhez rendelhető képzési időt. E tekintetben racionális megoldás lenne, hogy a szak alapvetően 180 kredites 6 féléves legyen, és ehhez társuljon egy 60 kredites 2 féléves (összesen 240 kredit 8 félév) lelkész/lelkipásztor szakirány.

2. A másik lehetőség a meglévő szak képzési céljának módosítása a fenntartó igénye szerint, és mellette egy önálló bibliai alapú vallástudományi szak létesítése.

Mindkét esetben szükséges kérni a minisztériumtól a változtatások átvezetését a jogszabályban is, és a fenntartó által jóváhagyott teljes KKK-t az intézmény és a fenntartó honlapján is szükséges nyilvánossá és folyamatosan elérhetővé tenni.

⁶ 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről

⁷ Kérdés, hogy egy felekezet semleges teológia képzés mennyire tartozik a hitéleti képzések fogalmi körébe, mint inkább a keresztény vallástudományba.

A helyszíni látogatás során a fenntartó egyébként is jelezte, hogy tervezi a képzés felülvizsgálatát, mert az egyházi szolgálathoz szükséges kompetenciák kialakítását erősíteni szeretné a képzésben, és ennek érdekében egyházi közegben teljesített szakmai gyakorlatok bevezetését is szükségesnek tartja. Jelenleg ilyen jellegű összefüggő, illetve évközi vagy félévközi gyakorlatok nincsenek a képzésben, a lelkesítő kompetenciák elsajátításához azonban valóban szükségesek volnának. Az intézmény szervez ugyan a nyári szünetben főiskolai tábort, mely táborokon szemináriumok is zajlanak, ám ezeken a táborokon részt venni egyrészt csak a nappali képzésben résztvevő hallgatók számára kötelező, másrészt a gyakorlati egyházi szolgálatra történő felkészítésre ezek önmagukban nem alkalmasak, és nem is ez a céljuk. Erre a fenntartói igényre is megoldást jelenthet a többi felekezet által kidolgozott teológia alapképzési szak KKK-jának átvétele, melyeknek része a lelkipásztori gyakorlat.

További problémája a jelenlegi képzési tervnek, hogy a minimális kötelező óraszám sem a teljes, sem a részidejű képzés vonatkozásában nem teljesül. Nappali képzésben az 1365 óra 8 félévre elosztva 170 órát eredményez csupán, szemben az egy félévre előírt minimális 300 kontaktórával. (Ez tkp. a részidejű képzés egy intenzív változatának felelhet meg.)⁸ Ez a hiány azzal magyarázható, hogy a zömében heti egy óras tantárgyakhoz csaknem minden esetben 4 kredit lett hozzárendelve. A probléma nyilvánvalóan összefügg az oktatói kar létszámával. A helyszíni látogatás során az is nyilvánvalóvá vált, hogy a kis létszámú évfolyamok miatt a nappali képzésben részt vevő hallgatók órái tömbösítve, illetve (részben) a levelezős konzultációk során valósulnak meg, illetve a különböző évfolyamok is számos órát közösen hallgatnak. (Ilyenre csak akkor kerülhet sor, ha az nem sérti az előtanulmányi rendet.) Mindezek alapján joggal vélelmezhető, hogy a nappali képzésben ténylegesen még a mintatanterv szerinti elégtelen óraszám is csak részben teljesül.

A modern nyelvi oktatás hiányzik a képzésből, noha a szak önértékelése dokumentálja, hogy a nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák száma meglehetősen magas.

Az intézmény bőséges választékot nyújt a szabadon választható tárgyak körében, de fontos, hogy a főiskola által meghirdetett bármely tantárgy felvételére lehetősége legyen a hallgatóknak, figyelembe véve, hogy az intézmény szakirányú továbbképzéseket is folytat.⁹

Megjegyzendő, hogy az önértékelés a szakdolgozati tantárgyakat a kötelezően választható, míg a többi dokumentum – tévesen – a kötelező tárgyak közé sorolta be.

A képzési terv más tekintetben a közzétett KKK előírásainak alapvetően megfelel. A tantárgystruktúra összességében illeszkedik a protestáns egyházi hagyományokhoz, a KKK-ban nevesített kompetenciák az adott képzési terv keretei között reálisan elsajátíthatók. Az elméleti/gyakorlati ismeretkörök aránya megfelelő.

Személyi feltételek

A szakfelelős tanszékvezető főiskolai tanár komoly kutatói és oktatói tapasztalattal rendelkezik a hittudományok területén. Tantárgyfelelősként a szak 22 (!) tantárgyát gondozza összesen 88 (!) kredit értékben.

A szak 11 tantárgyfelelőséből 7 fő rendelkezik PhD fokozattal. A legtöbb szakmai tantárgy felelőse minősített oktató. Az oktatók koreloszlása azt mutatja, hogy az intézmény tudatosan fiatalítja oktatói karát: a 60 évnél idősebb 5 oktató mellett 6 oktató 1970 után született. Az oktatói kar felekezetiileg heterogén.

A teljes munkaidőben foglalkoztatott (T) és az egyéb módon foglalkoztatott (E) tantárgyfelelős oktatók legalább 3:1-es aránya nem teljesül, hiszen a 11 tantárgyfelelősből csak 4 fő van teljes munkaidős munkaviszonyban az intézménnyel.

Sem az „E”, sem a „T” oktatók esetében nem teljesülnek a maximális tantárgy- és kreditterhelés előírásai, hiszen (2 fő „E” oktatót kivéve) **minden tantárgyfelelős terhelése messze a MAB előírások felett van.** „E” besorolású tantárgyfelelős akár 37 kreditet, „T” besorolású tantárgyfelelősök pedig 39, 50, 67, 75 és – a szakfelelős esetében – 165 (!) kreditet is jegyeznek! Az önértékelés szerint az intézmény ennek a meg nem felelésnek tudatában van, és fejlesztési célként meg is határozta ennek az orvoslását – ám az infrastrukturális fejlesztés lezárásáig ennek esélye csekély. A szak működtetéséhez az oktatói kar bővítésére van szükség.

⁸ vö. Nftv. 17. §

⁹ vö. a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet 23. § (2) bekezdés

Tudományos háttér

Az oktatói karban a minősítettség aránya megfelelő, és az oktatók jó része számottevő publikációs tevékenységet folytat. Dicséretes, hogy e publikációk egy része független szakmai kiadványokban vagy kiadónál jelenik meg; a jövőben ezek arányát az intézményi kiadványokkal szemben a jelentősebb tudományos visszhang érdekében érdemes lesz tovább fokozni.

Az intézmény szervezeti és működési szabályzata kutatóintézetet vagy egyéb, önálló szervezeti kerettel rendelkező szakmai műhelyt nem nevesít. Intézményi szakmai műhelynek tekinthető a *Sola Scriptura* teológiai szakfolyóirat munkacsoportja. A munkacsoport részben az intézmény saját oktatói karának, részben külső szerzőknek a műveit gondozza, szerkeszti, és teszi azt elérhetővé saját fenntartójának lelkészi kara számára. A folyóirat ugyanakkor számos más, egyházi fenntartású felsőoktatási intézmény könyvtárába is eljut. A szak önértékelése ezen kívül tudományos műhelyként egy 20. századi magyarországi egyháztörténettel foglalkozó műhelyt, valamint egy (biblia)fordítói munkacsoportot nevesít – ezek azonban spontán szerveződő, egy-egy kutatási projektre alkalmilag összeállt oktatói csoportoknak tűnnek.

A tudományos együttműködés területén érdemes kiemelni az intézmény által szervezett, több esetben ökumenikusan is nyitott szakmai konferenciákat. Ezen a téren azonban érdemes volna jobban kihasználni az ökumenikus kapcsolatok és társtudományok nyújtotta lehetőségeket.

Infrastrukturális feltételek

A szakon folyó képzés általános (előadótermek, számítástechnikai, könyvtári ellátottság, oktatási segédletek - szakirodalom, jegyzetek, más információhordozón biztosított tananyagok elérhetősége, idegen nyelven folyó képzés esetén az adott nyelven is) infrastruktúrájára vonatkozóan lásd fentebb, az intézményi értékelésben.

A szakon folyó képzés speciális infrastruktúrát nem igényel, mivel a teológia szakon sem összefüggő, sem évközi vagy félévközi szakmai gyakorlat nincs. Ennek megfelelően az intézménynek nincsenek gyakorlóléhelyei sem.

A képzési létszám és kapacitás

A szak iránti kereslet – a jelentkező és a felvett hallgatók adatainak tükrében – 2009 és 2011 között lényegében változatlan volt. A nappali képzés esetében 2011-től jelentősen csökkent az érdeklődés: 6 felvett hallgatóról előbb 2-re, majd 0-ra csökkent a felvettek száma, de a kép teljességéhez hozzátartozik, hogy ez képzési forma nincs nyilvánosan meghirdetve, mivel a fenntartó a saját lelkész-utánpótlását az arra kiválasztott személyek meghívása révén kívánja megoldani. A levelező képzés esetében a visszaesés 2012-ben vált jelentőssé: a felvett hallgatók száma 82-ről 50-re csökkent.

A nappali képzésben a létszám évfolyamonként 3 és 6 fő között ingadozik (leszámítva a 2012/2013-as tanévet). A levelező képzésre a felvétel jelentkezés és felvételi eljárás alapján történik, az intézmény a jelentkezők 75-85%-át veszi fel.

A rendelkezésre álló infrastrukturális kapacitás csak a bérlemények figyelembevételével elegendő a jelenlegi hallgatói létszám kiszolgálására, a folyamatban lévő infrastrukturális fejlesztés befejezésével azonban ezt 100%-ban saját székhelyén, illetve telephelyén fogja tudni biztosítani.

2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése

A kurzusok jellege, módszertana

A mintatantervben szereplő kurzusok összetétele megfelel a protestáns teológiai képzés hazai és nemzetközi normáinak, illetve gyakorlatának. A gyakorlati és az elméleti kurzusok aránya, a szak KKK-jában rögzített kompetenciák kimunkálása szempontjából megfelelő. A kurzusfajták megoszlása, az egyéni feladatok aránya, a tanórák száma a képzési célnak megfelel.

Az elvárt egyéni hallgatói munka az intézmény által alkalmazott kreditallokációs elv szerint jelentős mértékű, mely meg is haladja a 79/2006. (IV. 5.) Korm. rend. 23. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéket. Ez összefügg azzal a problémával, hogy kevés a kontaktórák száma, s így a képzési terv jelenleg inkább egy részidejű képzés képét tükrözi. Amennyiben a nappali képzést tovább szeretné folytatni az intézmény, mindenképpen szükséges növelni a kontaktórák számát, mert nappali képzésben az ismeretek átadásának és a kompetenciák fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az élő és rendszeres oktató-hallgató kapcsolat.

Az óralátogatáskor szerzett tapasztalatok eredménye jó, az oktatók szakmai felkészültsége magas színvonalú. Az elméleti kívánalmak igen alaposak, ugyanakkor az óraszám növelésével mód nyílna a gyakorlati teológiai ismeretek hangsúlyosabb megjelenítésére is.

Hazai vagy külföldi részképzéseken a hallgatók lényegében nem vesznek részt. A fejlesztések ezen a téren jelentősen hozzájárulhatnak az ismeretátadás hatékonyságához és az intézmény elismertségéhez.

Értékelés és ellenőrzés

Az elméleti tananyag számonkérése, a számonkérési formák félévenkénti eloszlása megfelelő. A tanegységekhez választott számonkérési módok a képzési célnak és a magyar felsőoktatási gyakorlatnak megfelelnek, az elvárt kompetenciák elsajátításának ellenőrzésére alkalmasak. A gyakorlati ismeretek mértékének növelése esetén szükséges lesz a megfelelő módszerek kidolgozása azok ellenőrzésére is.

A szakdolgozati témaválasztás zömében hallgatói kezdeményezésre történik, a témaválasztás az egyes területek között arányosan oszlik meg. A témaválasztás és -kidolgozás terén az oktatók segítőkészek és hatékonyak.

A záróvizsgákra való előkészítés szükséges voltát az intézmény vezetése felismerte és gyakorolja. A záróvizsga bizottságok tapasztalatának visszacsatolása az oktatási folyamatba nincs intézményesítve, a folyamat informális úton történik.

A képzés eredményessége, hallgatói létszámadatok, tehetséggondozás

Lásd az intézményi értékelés II.2.1. és II.3.5. pontjaiban foglaltakat.

3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei

Ld. az intézményi értékelés II.3. fejezetében foglaltakat.

4. A szak C-SWOT analízise

Egyszakos oktatás lévén a szak C-SWOT analízise az intézményivel azonos (ld. a II.1. fejezetben foglaltakat).

5. Minőségfejlesztési elvárások, javaslatok, ajánlások

1. Szüntesse meg az intézmény a képzéssel kapcsolatos alábbi problémákat:
 - a) szüntesse meg az elfogadott KKK és a jelenleg érvényben lévő mintatanterv közötti ellentmondásokat;
 - b) biztosítsa a képzésben a jogszabályban előírt minimális félévenkénti tanóraszámot és ezzel összefüggésben vizsgálja felül az alkalmazott kreditallokációs elveket, valamint az egyes tantárgyak kreditallokációját;
 - c) amennyiben az egyházi alkalmazottak képzése a nappali képzésben a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően megőrzendő intézményi (és fenntartói) cél, e konkrét szakképzettségre irányuló képzési modul szakirányként különítse el a szakon belül, vagy válassza külön a kétféle képzést új szak létesítésével, és a meglévő szak megfelelő átalakításával;
 - d) mindezek kapcsán fontolja meg a 6 féléves teológia alapképzési szak (+ 2 félév lelkész/lelkipásztor szakirány) KKK-jára való áttérést.
2. Szüntesse meg az intézmény az oktatók és a tantárgyfelelősök extrém tantárgy- és kreditterhelését.
3. Az intézmény aktívabban kapcsolódjon be a hazai és nemzetközi tudományos közéletbe – mind a kutatás, mind a kutatási eredmények megjelenítésének fórumai (publikációk, konferenciák), mind pedig az oktató és hallgató csereprogramok terén.

Függelék

A Sola Scriptura Teológiai Főiskola által folytatott képzések

hitéleti képzési terület

alapképzés (BA)

teológia (N,L)

szakirányú továbbképzések

Biblia-alapú lelkigondozás

biblikumok

A látogató bizottság tagjai

Kustár Zoltán elnök	egyetemi tanár, Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Béres Tamás	egyetemi tanár, Evangélikus Hittudományi Egyetem
Vilmányi Márton	egyetemi docens, Szegedi Tudományegyetem, minőségügyi szakértő
Vámosi Péter	egyetemi hallgató, Semmelweis Egyetem (HÖÖK delegált)

A látogatás MAB referense: Bátovszky Marianna

A látogatás időpontja:

2014. április 10.